

[Helge Mortensen]

dels på nye store kraftværker. Endvidere indeholder aftalen et krav til elværkerne om at bygge vindenergianlæg, og at der gennemføres en målrettet og forstærket indsats for elbesparelser.

For udbygningen af de decentrale kraftvarmeværker har vi i energiaftalen spændt elværkerne for yognen, og elselskaberne har accepteret dette ved over for ministeren at tiltræde denne aftale. Når vi har valgt at lade elværkerne tage det største og første træk i implementeringen af de decentrale kraftvarmeværker, skyldes det, for at sige det lige ud, to ting: For det første at begrænse udviklingen med de store kraftvarmeværker med en paralleludbygning med de decentrale kraftvarmeværker. For det andet at benytte elværkernes tekniske og økonomiske ressourcer i den helt nødvendige teknologiske investering, der skal til for at løse problemerne ved, at disse decentrale kraftvarmeværker også skal anvende halm, flis og biogas i elproduktionen.

Over for regeringen har Socialdemokratiet betinget sig, at planerne for de 450 MW decentrale kraftvarmeværker bliver virkeliggjort senest i 1995, og at spaden er sat i jorden, inden der gives tilladelse til nye kraftværksudbygninger på Vestkraft i Esbjerg. Den betingelse er indfriet. Debatten foregår, som om vi ikke har nogen udvikling med decentrale kraftvarmeværker. Det har vi. I Frederikshavn kører kraftvarmeværket, i Ringkøbing og i Haslev er projekterne i gang, og den plan, som ministeren henviste til for et øjeblik siden, siger, hvordan udviklingen vil være, og giver løfte om, at de 450 MW decentrale kraftvarmeværker står der i 1995.

Disse 450 MW decentrale kraftvarmeværker, vi imødeser, vil igangsætte en udvikling med decentral kraftvarme både for private, kommunale og elværksejede. Det er afgørende for en sådan udvikling, at økonomien er i orden, især hvad varmen kommer til at koste for forbrugeren, der er tilsluttet et sådant decentralt kraftvarmeværk.

Ud over, hvad det koster i forrentning af anlægget, spiller prisen, der skal betales for naturgas og halm, og den pris, som elværkerne skal afregne, en afgørende rolle. Der er netop forhandlinger i gang på dette område, som er et element i aftalen. Vi kommer til at drøfte det spørgsmål senere i dag, men jeg vil gerne til-

kendegive, at også Socialdemokratiets opfattelse er, at det haster med at få fastlagt disse priser. Vi har også som aftalepartner bedt ministeren om at udvirke, at der kommer et acceptabelt resultat, sådan at de priser, som elværkerne tilbyder de decentrale kraftvarmeværker, ikke er en blokering for den udvikling af decentrale kraftvarmeværker, som vi ønsker.

En anden betingelse i aftalen har været, at elselskaberne skulle installere 100 MW vindenergi. Det har elværkerne været parat til at gøre, de har gjort det; når der ikke er udvikling i den sag, skyldes det ikke elværkerne, men faktisk de lokale myndigheders planlægning med hensyn til at placere disse vindmøller.

I Socialdemokratiet er vi ikke begejstret for, at der skal laves et landsplandirektiv for opstilling af disse vindmøller, men vi vil, hvis problemet ikke løses tilfredsstillende og inden alt for længe, være indstillet på at skulle gå den vej. Det er vigtigt for os, at også den del af aftalen bliver udført, og det er lige så vigtigt, at vi forbereder både elselskaberne og planlægningsmyndighederne på, at det ikke er stop med de 100 MW, som er indeholdt i aftalen, men at der også her fortsat skal være en udvikling. Det tilkendegav vi allerede under en debat her i Folketinget i foråret, at vi vil være parat til at udvikle yderligere vindenergi under elselskabernes regi.

Elselskaberne har i forhold til aftalen med regeringen været loyale og efterkommet aftalens ord og bogstav. Det skal siges, fordi man i offentligheden og i debatten med lidt god vilje kan få et andet indtryk. At elselskaberne har været loyale og pligtopfyldende er vel heller ikke en helt urimelig ting, der kan forventes af offentligt ejede og tilmed koncessionerede selskaber.

Vi kunne i Socialdemokratiet måske nok tænke os, at elselskaberne af egen drift forsøgte at komme lidt mere på omgangshøjde med de udviklinger, der er miljøpolitisk og energipolitisk, og vil gerne rette den appel, at man i Danske Elværkers Forening og i Elkraft og Elsam overvejer, om ikke også elselskabernes image var tjent med det i forhold til den offentlige debat, at man ligesom gik med i den energipolitiske og miljøpolitiske udvikling, som både er et politisk ønske og en almen holdning.

På energibesparelsesområdet er vi kommet i gang, endda godt i gang, men selvfølgelig ikke